

Izdaja:

Delovni in zaposlitveni center Janeza
Levca, Karlovška cesta 18, Ljubljana

Intervjuje izvedla in zapisala:

Karmen Sadar

Priredila v lahko branje in uredila:

Silvia Tavčar

Priredbo pregledala in testirala:

Živa Jakšič Ivačič

Testni bralci:

Jan Cuder in Toni Leka

Naklada:

150 izvodov

Izid: Maj 2022

Drage bralke, dragi bralci!

Za vas smo pripravili posebno izdajo našega glasila.

Karmen Sadar se je pogovarjala:

- z županom Ljubljane
Zoranom Jankovičem,
- z varuhom človekovih pravic
Petrom Svetino in
- s predsednikom države
Borutom Pahorjem.

Z vsemi je opravila zanimive intervjuje.

Na koncu najdete slovar težjih besed.
Težje besede so označene z zvezdo (*).

Želimo vam prijetno branje!

Silvia Tavčar

INTERVJU Z ŽUPANOM LJUBLJANE ZORANOM JANKOVIĆEM

Avgust 2020

Povejte mi nekaj o sebi?

Delam že več kot 40 let.

Končal sem Ekonomsko fakulteto v Ljubljani.

Dolga leta sem že poročen.

Imam dva sinova in tri vnuke.

Vsi se dobro razumemo.

Zadnja leta hodim redno na Golovec.

Golovec je hrib v Ljubljani.

Tam je najlepše in najbolj uživam.

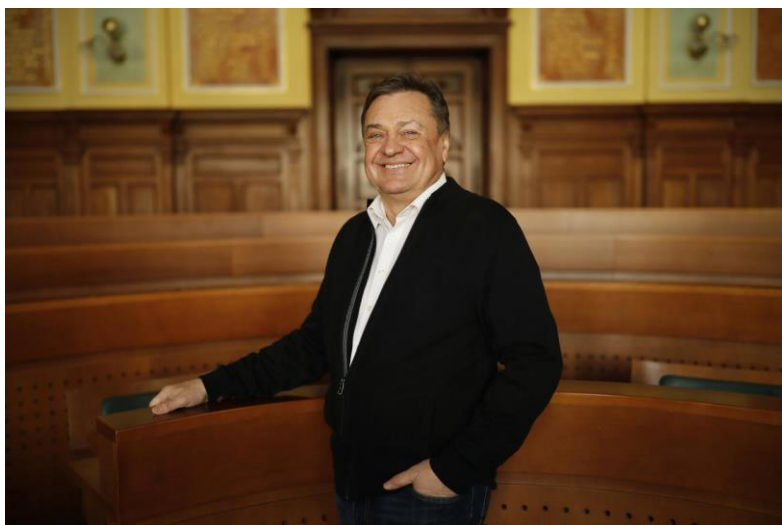
Imam najboljše sodelavce.

Tako, da moje življenje je lepo.

Kaj najraje počnete v prostem času?

Pred kratkim sem bil en teden na dopustu.

Najraje imam sobote in nedelje.
Takrat sem po navadi na gradbiščih in
na terenu.
Tam spremljam kako delo poteka.
V Ljubljani imamo veliko novih projektov.
Trenutno jih izvajamo okoli 160.
Rad hodim po ulicah Ljubljane,
srečujem Ljubljančanke in Ljubljančane.
Z njimi se pogovarjam.
To je moja glavna naloga.

Na fotografiji je župan Ljubljane
Zoran Janković.

Kateri je vaš najljubši prostor v Ljubljani?

To vprašanje je težko.

Ne morem reči, kateri mi je najljubši.

Je veliko lepih prostorov v Ljubljani.

Zelo rad imam Golovec.

Vendar kamor koli grem, mi je lepo.

Vsa Ljubljana je lepa.

Vedno pravim,

da je Ljubljana najlepše mesto na svetu.

Zakaj vam je Golovec tako všeč?

Golovec je hrib,

kjer se lahko sproščam.

Daje mi veliko energije.

Ob 6. uri zjutraj je na Golovcu

izjemno lepo in mirno.

Na Golovec grem, da zdravo živim in

ker dobim polno energije.

Na fotografiji so Karmen Sadar, Zoran Janković in sodelavka mestne občine Ljubljana.

**Kaj je najtežje in kaj najlažje,
ko ste župan Ljubljane?**

Biti župan Ljubljane je zame
lepo in lahko.

Ni najtežje stvari, ker imam najboljšo
ekipo sodelavk in sodelavcev.

Vse projekte izvajamo v dobro
Ljubljančank in Ljubljančanov.
Projektov je bilo v 14 letih že okoli
2.200.
Trenutno delamo na 160 projektih.
Včasih se na projektih pojavijo težave,
ki jih uspešno rešujemo.
Ne vidim, da bi bilo kaj težkega.

Kakšni projekti trenutno potekajo v Ljubljani?

Trenutno potekajo različni projekti.
Urejammo vodovod, kanalizacijo in
sistem za odpadke.
Urejammo nove kolesarske steze na
Tržaški in Dunajski cesti.
Urejammo Industrijsko cesto v Zalogu.
Posodabljammo vozni park avtobusov.
Stare avtobuse menjamo z novimi,
ki so okolju prijazni in vozijo na plin.

Končujemo novo zavetišče za zapuščene
živali Gmajnice.

Prenavljamo tudi nekaj vrtcev in šol.

Gradimo plinsko – parno enoto.

To je projekt,

ki bo omogočal ogrevanje na plin.

Prenavljamo Cukrarno.

Cukrarna je stara tovarna sladkorja.

Gradimo številna neprofitna stanovanja*.

Skratka, v Ljubljani res ni nikoli dolgčas.

**Ali nameravate kandidirati na
naslednjih volitvah za župana?**

Tega še ne vem.

Odvisno od počutja, zdravja in
želje Ljubljančanov.

Ta trenutek,

ko me to sprašujete,

še nimam odgovora.

Na fotografiji so Karmen Sadar, Zoran Janković in Silvia Tavčar na obisku v Mestni hiši.

Kako mislite, da je v Ljubljani poskrbljeno za invalide in osebe s posebnimi potrebami?

Mislím, da je zelo dobro poskrbljeno. Včasih oseba na invalidskem vozičku ni mogla v Mestno hišo. Sedaj je na voljo dvigalo.

Tudi avtobusi so prilagojeni invalidom.

Tako kot bivalne enote in

neprofitna stanovanja.

Dober primer je tudi Skrbovin`ca.

To je trgovina v središču Ljubljane,

kjer se prodajajo vaši izdelki in

izdelki drugih podobnih zavodov.

Vse se da, samo če se hoče in

če za to obstaja volja.

Sprejmeš odločitev in narediš tisto,

kar lahko in kar je prijazno za vse.

Ko občina poskrbi za najranljivejše ljudi

(otroke, starejše in osebe s posebnimi potrebami),

takrat je prijazna za vse.

Imamo tudi kavalirje.

To so manjša vozila,

ki brezplačno vozijo po mestnem

središču in pomagajo starejšim in

nemočnim.

Direktor Javnega stanovanjskega sklada,
ki skrbi za neprofitna stanovanja,
je oseba na invalidskem vozičku.
Nekateri so ugibali,
kako bo obiskoval gradbišča.
Rekel sem, da dokler sem jaz tukaj,
bom namesto njega hodil po gradbiščih.
Ljudje smo si različni.
Ampak moramo živeti skupaj.
Drug z drugim in se spoštovati.
Tudi Center Janeza Levca je izjemna
ustanova.
Res vrhunska.
Vaš direktor je odličen človek in
velik strokovnjak na svojem področju
dela.

Karmen Sadar reče:

Strinjam se z vami.

Na fotografiji je župan Ljubljane Zoran Janković.

S pomočjo Mestne občine Ljubljana smo dobili hišo na Tržaški cesti.

Prav tako smo dobili Skrbovin`co.

Tam skupaj še s tremi varstveno delovnimi centri predstavljamo in prodajamo svoje izdelke.

Ali ste že bili v Skrbovin`ci?

Enkrat na teden obiščem Skrbovin`co.

Tudi danes sem bil tam.

Z Matejem (ravnateljem Centra Janeza Levca) sva se dogovorila,
da tam naredimo trgovinico,
skupaj z drugimi varstveno delovnimi centri.

Mestno središče je dobra lokacija.

Obišče jo lahko veliko ljudi.

Zakaj bi imeli izdelke samo v svoji hiši.

V Skrbovin`ci jih lahko vidi več ljudi.

Kako gledate na razvoj Skrbovin`ce v zadnjih treh letih?

Razvoj Skrbovin`ce je izjemen.

Izdelki so lepi,
ker imajo svoj smisel.

To je potrditev vašega dobrega dela.

Ime Skrbovin`ca mi na začetku ni bilo všeč, ker ga tujci ne razumejo.

Pove pa vaše bistvo.

Na fotografiji sta Karmen Sadar in Zoran Janković med intervjujem.

Karmen Sadar reče:

Tudi meni ime ni všeč.

Zelo pomembno je,
kje se trgovina nahaja.

V Mercatorju so bila tri zlata pravila:
lokacija, lokacija in lokacija.

Očitno ta pravila veljajo
tudi za Skrbovin`co.

Kakšni so načrti v prihodnje glede vključevanja ljudi s posebnimi potrebami?

Rekel bom tako,
da se navezujem na vas.
Na Karlovški cesti bomo naredili
učne delavnice.
Upam, da se čim več oseb
vključi v ta projekt.
Želel bi si tudi,
da se čim več ljudi vključi
v delovanje mesta Ljubljana.
Dober primer je Sašo Rink.
Je oseba na invalidskem vozičku,
ki je izvrsten direktor
Javnega stanovanjskega sklada
naše občine.
Vključevanje v družbo pomeni,
da družba vse ljudi sprejme.
Ljudje so potem tudi bolj motivirani.

Takšno je moje mnenje.

In še enkrat bom povedal –
biti prijazen do starejših in invalidov
pomeni, da si prijazen do vseh.

Ta različnost družbo bogati.

Na fotografiji je
Karmen Sadar
pred intervjujem
z županom v
Mestni hiši.

Pred kratkim sem bil v Prekmurju.
Tam smo praznovali 100. obletnico
priklučitve Prekmurja in
združitve prekmurskih Slovencev
s slovenskim narodom.

Na dogodku je bilo okoli 1000 ljudi.
Veliko jih je prišlo iz Prekmurja.
Bili so prisotni tudi trije predsedniki
države: Milan Kučan, Danilo Türk in
Borut Pahor.
Bilo je lepo, jedli smo tudi bograč.
Verjamem v to,
da različni ljudje lahko živimo skupaj.
Mogoče zato,
ker sem sam dveh narodnosti.
Mama je Slovenka, oče je Srb.
Pri 12. letih sem prišel v Ljubljano.
Ljudje smo si različni,
ampak se med seboj spoštujemo.
In tako je prav.
Verjamem v to,
da lahko živimo skupaj.
Ob tem pa spoštujemo vse različnosti.

INTERVJU Z VARUHO ČLOVEKOVIH PRAVIC PETROM SVETINO

Junij 2021

Na kratko mi povejte nekaj o sebi.

Sem Peter Svetina,
varuh človekovih pravic*.

Delo varuha traja šest let.

Po izobrazbi sem specialni pedagog*.

Pred tem sem 30 let delal z osebami
z motnjami v duševnem razvoju.

Na fotografiji je varuh človekovih pravic
Peter Svetina.

Leta 2019 me je državni zbor* izvolil
za varuha človekovih pravic.

Sedaj opravljam to pomembno in
odgovorno delo.

Kaj najraje počnete v prostem času?

V prostem času sem najraje z družino.

Hodimo skupaj v hribe.

Zelo rad urejam svoj vrt, okolico in dom.

Preden ste postali varuh človekovih pravic ste veliko delali z in za osebe z motnjami v duševnem razvoju?

Ja tako je.

Najprej sem bil učitelj na

šoli s prilagojenim programom*.

Potem sem delal v stanovanjskih
skupinah*, tudi v Avstriji.

Bil sem direktor

v varstveno delovnem centru.

Vodil pa sem tudi
dva zaposlitvena centra*,
kjer smo zaposlovali osebe z motnjami v
duševnem razvoju.

Kje ste to delali?

V Mengšu in v Komendi.
To sta vasi blizu Ljubljane.

Zakaj ste se odločili za to poklicno pot?

Imam sestro z Downovim sindromom.
To me je nekako usmerilo v delo
z osebami z motnjo v duševnem razvoju.
Zanima me zaposlovanje* teh ljudi.
Verjamem, da je vsak od njih sposoben
delati po svojih zmožnostih.
Treba je ustvariti prilagojena delovna
mesta* in jim dati pravično plačo,

da si ustvarijo kar se da samostojno življenje.

Ko je predsednik države* objavil razpis za varuha človekovih pravic, so mi prijatelji svetovali, naj se prijavim. Prijavil sem se in bil potem tudi izvoljen.

Na fotografiji so Karmen Sadar, Peter Svetina in Blaž Horvat na obisku pri varuhu.

Ste tudi soustanovitelj* Grunta.

Lahko poveste kaj več o tem?

S prijateljem iz Komende sva skupaj leta 2013 ustanovila Zavod Grunt. Zagotovili smo pet zaščitenih delovnih mest*.

Ukvarjali smo se s predelavo domačih proizvodov in pridelkov, ki so zrasli na kmetiji (na primer izdelki kot so mleko, jogurt, marmelada in sadni sok).

Ob nastopu dela varuha sem se umaknil iz Grunta.

Sedaj ga vodi sin ustanovitelja*.

Zavod Grunt deluje normalno naprej.

Lahko na kratko in razumljivo opišete delo in naloge varuha človekovih pravic?

Varuh človekovih pravic gleda,

da se spoštujejo človekove pravice*
vseh v Sloveniji.

Nadziramo javne ustanove,
da ne kršijo človekovih pravic*.

Javne ustanove so na primer policija,
šola ali zdravstveni dom.

Ljudje se obrnejo na nas,
ko imajo občutek,
da so jim človekove pravice kršene.

Na fotografiji je varuh človekovih pravic
Peter Svetina.

Mi se pozanimamo,
potem jim pomagamo pri tem,
da se jim pravice ne kršijo več.
Javne ustanove na kršitve opozorimo.
In tudi na to,
da morajo spoštovati človekove pravice.
Na kratko je to naše delo.

Kako izgleda vaš delovni dan?

Zjutraj pridem v službo.
Od doma se pripeljem s svojim avtom.
Pregledam objave po medijih.
To pomeni, da pregledam,
kaj novinarji poročajo, kaj se dogaja.
Pregledam pošto, pišem odgovore,
imam sestanke s sodelavci.
Preberem in podpišem pisma,
ki jih pošiljamo različnim ustanovam.
V teh pismih ustanove opozarjamo
na kršitve ali pa sprašujemo

kakšno je njihovo stališče*.
Imam zelo veliko sestankov.
Veliko se srečujem z različnimi ljudmi.
Tako da dan kar hitro mine.

S katerimi zadevami imate največ dela?

Kaj je najtežji del vaše službe?

Največ dela je trenutno z ukrepi
v času epidemije korona virusa.
Na nas so se ljudje obrnili po pomoč
glede različnih težav.
Na primer obvezno nošenje mask ali
zapiranje in odpiranje šol.
Največ dela je s težavo
vsakega posameznika,
s katero se sreča in nas prosi za pomoč.
Veliko je dela pri zaščiti otrok
in njihovih pravic.
Pogosto se srečujemo tudi z revščino*.

Vprašanj s katerimi se ukvarjamo
je zelo veliko.
Zelo težko je izpostaviti le nekatera.
Največ dela je pa takrat,
ko se na primer neka javna ustanova
noče odzvati na naše predloge ali
opozorila.
Ko ne želijo odgovarjati ali se
pogovarjati.

Na fotografiji je varuh človekovih pravic
Peter Svetina v državnem zboru.

Meni je zelo pomembno,
da se med seboj pogovarjamo.
Najtežje je takrat,
ko na drugi strani ni pripravljenosti
za pogovor in reševanje problemov.

**Kako mislite, da je v Sloveniji
poskrbljeno za osebe z motnjami v
duševnem razvoju?**

Imamo zakonodajo*,
ki daje kar veliko možnosti za obravnavo
in razvoj oseb z motnjami v duševnem
razvoju in tudi njihovih družin.

Je pa še veliko prostora,
da bi se osebe z motnjami v duševnem
razvoju zadostno opolnomočilo.

Da bi se jim dalo možnost izbire,
da delajo, kar želijo in
da se lahko tudi usposobijo –
naj bo to šolanje ali zaposlitev,

kakršno si želijo.

Teh možnosti je zaenkrat še premalo.
Poleg tega pa je treba več delati na tem,
da se ljudi ne pošilja v velike ustanove.
Ampak da so v svojem lokalnem okolju,
pri sebi doma.

Moramo jim zagotoviti, da tam kjer živijo,
najdejo možnost obravnave,
vključitve ali zaposlitve,
pa seveda tudi bivanja.

Na fotografiji je varuh človekovih pravic
Peter Svetina.

Je po vašem mnenju skrb za osebe s posebnimi potrebami dostopna za vse starostne skupine, tako za otroke kot za odrasle in starejše?

Po zakonodaji bi morala biti.

Vprašanje je, če je dovolj izbire.

Mesta je treba zagotoviti.

V tem trenutku opozarjamo ministrstva*, da je treba dati možnost vključevanja vsem ljudem, ki si to želijo.

Jaz upam in verjamem, da bomo pri tem uspešni.

Zaenkrat primanjkuje mest za odrasle osebe po 20. letu in to je treba urediti.

To je znak varuha
človekovih pravic.

Po celi državi primanjkuje mest v varstveno delovnih centrih.

Ali se na ministrstvu zavedajo velike potrebe po zaposlitvi oseb z motnjami v duševnem razvoju?

Kot sem že omenil,
je to največja težava.

Težava je pomanjkanje mest.

Včasih je tudi dostopnost posameznikov do teh mest otežena.

Sam se zelo zavzemam za to,
da se tudi ta mesta oblikujejo
v manjših enotah.

V lokalnem okolju,
kjer ljudje živijo.

Tako, da bodo lažje dostopali do njih.

Je pa naloga vlade*,
da mora omogočiti oziroma
povečati število mest.

Kako je z razširitvijo koncesije* za varstveno delovne centre?

Pred kratkim smo se sestali s
koncesionarji*.

Na ministrstvo smo poslali pismo,
da je potrebno povečati število mest
v varstveno delovnih centrih.

Na ta način ljudem z motnjami v
duševnem razvoju ponujamo izbiro.
Z ministrom se o tem pogovarjam.

Na fotografiji je pisarna varuha človekovih
pravic na Dunajski cesti v Ljubljani.

Pa se ministrstvo odzove na to?

Ministrstvo se na to odziva in se o možnih rešitvah pogovarjamo.

Na kaj ste pri svojem delu najbolj ponosni?

Kaj imate v načrtu za naslednja štiri leta?

Če bi me na začetku mojega dela vprašali, kaj bom naredil po enem letu, zagotovo ne bi mogel reči, da bo prišla epidemija korona virusa. Tako da je načrtovanje mojega dela zelo težavno.

Težko pa je tudi reči, na kaj bi bil lahko najbolj ponosen. Ko rešimo težavo enega človeka, smo v bistvu naredili veliko. Zame je to velik uspeh.

Včasih pa nam uspe vplivati tudi na to,
da se na primer ne sprejemajo zakoni,
ki ne upoštevajo človekovih pravic.

Takrat vplivamo na to,
da se spoštujejo pravice
večjega števila ljudi.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Prihodnost je v bistvu v teh časih
zelo težko načrtovati.

Zagotovo bi pa še naprej želel ostati na
razpolago ljudem,
ki jim lahko s svojim znanjem, izkušnjami
in sposobnostmi pomagam do boljšega
življenja.

INTERVJU S PREDSEDNIKOM DRŽAVE BORUTOM PAHORJEM

Februar 2022

Kaj najraje počnete v prostem času?

V prostem času se najraje
ukvarjam s športom.

Pogledam kakšen dober film.

Če je mogoče združim
gledanje filma s športom.

Kolesarim na sobnem kolesu in
gledam film.

Kaj vam je pri vašem delu najbolj in kaj najmanj všeč?

Najbolj mi je všeč to,
da lahko povezujem ljudi.

Najmanj mi je všeč to,
da mi ne uspe.

To je moja naloga.

Na fotografiji je predsednik države Borut Pahor.

Ta naloga mi zelo ustreza.

To še ne pomeni,
da mi vedno uspe.

Kako ste občutili spremembe našega življenja zaradi korona virusa?

Nimam rad tega virusa.

Dve leti je oviral naše delo in upam,
da se nas je naveličal.
Mislim, da je bilo to kar hudo.
Tukaj na centru ste to odlično rešili.
Čestitam.
Jaz pa sem se kar težko znašel.
Naenkrat sem ostal brez
vseh druženj z ljudmi.
To je pomembna naloga predsednika.
Ampak sedaj ne potrebujemo več
toliko sprememb zaradi korona virusa.
Naše življenje bo počasi spet normalno.
Tega se veselim.

**Kako menite, da je poskrbljeno za
osebe s posebnimi potrebami
v Sloveniji?**

Moja teta ima posebne potrebe.
Z mojo teto sem odraščal.
Z njo sem bil,

ko sem bil otrok in najstnik.
Ko sva šla z mojo teto po vasi,
so se nama posmehovali.
Včasih ljudje niso dobro sprejemali
oseb s posebnimi potrebami.
Danes ni več tako.

Na fotografiji je Borut Pahor na obisku v
našem varstveno delovnem centru.
Na fotografiji sta tudi naš direktor Matej
Rovšek in naša vodja Elvira Agić Kek.

Danes so vsi sprejeti v družbo.
Mogoče ne tako,
kot bi si vsak želel.
Opažam pa velik napredek.
Osebe s posebnimi potrebami
so bolje sprejeti.
Pravila in zakoni so napisana tako,
da so sprejeti.
Ljudje v Sloveniji bolj sprejemajo osebe
s posebnimi potrebami.
Občudujem ta napredek.
Vem pa, da je še potrebno
veliko narediti,
da bi bile osebe s posebnimi potrebami
še bolje sprejete.

Kako vam je všeč naš
Delovni in zaposlitveni center?
Tukaj je zelo lepo.

Če bomo še kdaj prenavljali
predsedniško palačo,
ne bomo šli v Vilo pod Rožnikom
ampak bomo prišli sem.
Edino mi je žal,
da sem zgrešil dan.
Ker sem slišal,
da boste jutri imeli krofe.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Sem vedel,
da boste postavili eno težko vprašanje.
Nimam še načrtov.
S tem se bom ukvarjal drugo leto.
Drugo leto bo konec dovoljenja,
da opravljam delo predsednika države.

Ali lahko poveste nekaj o sebi?

Včasih se mi zdi,
da že vse veste.

Ampak upam, da ne.
Trudim se, da bi dal vse od sebe.
Vendar kakšna stvar ne uspe,
čeprav se še tako trudiš.
Tako še nekaj ostane za prihodnost.
Se bom poskušal poboljšati,
če sem vas kdaj razočaral.

Na fotografiji je Borut Pahor na obisku v
naši ustvarjalni delavnici.

Karmen Sadar reče:

**Mislím, da me niste nikoli razočarali
gospod predsednik.**

Borut Pahor reče:

**Karmen, tega nikoli ne smete reči
politiku.**

Kaj ste študirali?

Po gimnaziji sem šel na fakulteto.

Študiral sem mednarodne odnose
in politiko.

To mi je bilo všeč.

To sem delal s strastjo in
na nek način sem ostal tu do danes.

**Kdaj in zakaj ste se odločili za
politiko?**

Na gimnaziji nisem posebej izstopal.

Kdaj tudi nisem šel na pouk,
ko bi moral iti.

Opazil sem,
da sem kdaj pobegnil tudi v knjižnico.
Tam sem brskal po
tujih in domačih knjigah.
Zanimala me je zgodovina,
predvsem politična zgodovina.
Iz tega sem ugotovil,
da bi ta radovednost
lahko bila uporabna.

Lahko na kratko in razumljivo opišete vaše delo in naloge?

Predsednik države nima
veliko določenih nalog.
So pa pomembne,
ne sme jih podcenjevati.
Naloge je treba skrbno opraviti.
Predsednik države lahko naredi stvari,
ki jih mogoče ne more
noben drug politik.

Na fotografiji sta Karmen Sadar in Borut Pahor med intervjujem.

Slovenija ne potrebuje
dveh predsednikov vlade.

Potrebuje pa predsednika države.

Nekoga, ki poskuša skupaj držati družbo,
da se ne skregamo.

Tako sem ves čas razumel
moje delo in naloge.

In včasih sem uspel,
vedno pa ne.

**Ali je zahtevno biti predsednik
v teh časih?**

Mislím, da je vsako delo zahtevno.

Rad bi bil najboljši.

Rad bi bil popoln.

Tako da je v vsakem primeru težko delo,
ampak ga opravljam z veseljem.

Najslabše je opravljati delo,
ki te ne veseli.

**Ampak verjetno je še težje opravljati
delo v času epidemije korona virusa?**

Ja, vsi se moramo znajti

v času epidemije korona virusa.

Meni ni bilo lahko,

ko kar naenkrat nisem več mogel
med ljudi.

Tako, kot sem danes prišel do vas.

V enem trenutku to ni bilo mogoče in
je bilo to prepovedano.

Potreboval sem kar nekaj časa,
da sem se znašel.
Ker druženje z ljudmi
je bila moja pomembna naloga.
Težje je bilo ugotavljati,
kaj ljudje čutijo, potrebujejo, kritizirajo.
Iskali smo druge poti,
ampak se je bilo treba navaditi.
Tako, kot vi.
Iz tega smo odnesli kakšno
dobro izkušnjo za naprej.
Super se mi pa zdi,
da bo naše življenje spet normalno.

Karmen Sadar reče:

**Hvala gospod predsednik,
da ste nas obiskali.
Upam, da vprašanja niso bila pretežka.**

Borut Pahor reče:

Ne, vse je v redu.

**Spravili ste me v zadrego,
pa tudi zardel sem.**

**Ampak dobro,
da se ne vidi zaradi maske.**

Na fotografiji je Borut Pahor skupaj z ekipo našega varstveno delovnega centra.

SLOVAR TEŽJIH BESED

Neprofitna stanovanja:

To so stanovanja,
v katerih lahko živijo ljudje,
ki zaslužijo malo denarja in
ne morejo plačati drugih stanovanj.

Varuh človekovih pravic:

Varuh skrbi za to,
da vsi spoštujejo naše pravice.
Varuh pomaga in posreduje.
Varuh varuje pravice ljudi
v državi Sloveniji.
Rečemo, da je Varuh človekovih pravic.
(Vir: Brošura Varuha v lahkem branju,
<https://www.varuh-rs.si/>)

Specialni pedagog:

Specialni pedagog je učitelj.

Uči na posebni šoli.

Otroke uči na tak način,
da se lažje naučijo brati, računati.

Državni zbor:

Državni zbor sestavlja 90 poslancev.

Poslanci so ljudje,
ki smo jih izvolili na volitvah.

V državnem zboru ti ljudje sprejemajo
pomembne odločitve za vse nas v
Sloveniji.

Temu rečemo, da sprejemajo zakone.
Državni zbor se voli za štiri leta.

Šola s prilagojenim programom:

To je poseben program v šoli.

V tem programu učijo specialni
pedagogi.

Otroci se lažje naučijo brati, računati.

Stanovanjska skupina:

Stanovanjska skupina je več ljudi, ki skupaj živijo v stanovanju ali hiši.

Živijo skupaj, podobno kot družina.

Pri nekaterih opravilih lahko potrebujejo pomoč.

Takrat jim pomaga druga oseba.

Na primer pri pranju perila, obiska trgovine ali pri kuhanju večerje.

Zaposlitveni center:

Nudi zaščiten delovna mesta.

To so posebna delovna mesta.

Ta delovna mesta omogočijo delo tistim, ki težje pridejo do službe.

Zaposlovanje:

Pomeni ponuditi delo ali službo.

Na primer:

V Mercatorju zaposlujejo.

To pomeni, da iščejo ljudi,
ki bi delali v Mercatorju.

Prilagojeno delovno mesto:

Pomeni, da se delo ali služba spremeni
tako, da jo lahko določena oseba dela.

Na primer:

Oseba je na invalidskem vozičku in
ne more hoditi.

Njeno delo se prilagodi tako,
da delo opravi v pritličju.

Tako ne potrebuje hoditi po stopnicah.

Predsednik države:

Je oseba, ki predstavlja našo državo.

Predsednika države izvolimo na volitvah.

Predsednik države veliko potuje po
Sloveniji in drugih državah.

Tam predstavlja Slovenijo.

Ustanovitelj:

Ustanovitelj je nekdo, ki nekaj ustanovi.

Na primer:

Maša odpre trgovino,
v kateri prodaja igrače.

Maša je ustanoviteljica trgovine.

Soustanovitelj:

Pomeni, da skupaj z nekom nekaj
ustanovimo.

Na primer:

Bojan in Tina skupaj odpreta kliniko za
male živali.

Bojan je soustanovitelj klinike.

Človekove pravice:

So pravice vseh ljudi.

V Sloveniji imamo vsi enake človekove
pravice.

Enake pravice imamo,

čeprav smo vsi različni.

Če so kršene naše človekove pravice, lahko zahtevamo zaščito na sodišču.

Na primer:

Vsi imamo pravico, da gremo k zdravniku in pravico, da se prosto gibamo.

Kršitev človekovih pravic:

Pomeni, da nam nekdo vzame našo človekovo pravico.

Rečemo tudi, da nam je kršena človekova pravica.

Na primer:

Gremo k zdravniku, vendar nas zdravnik ne želi pregledati. Zdravnik je kršil našo človekovo pravico do zdravja.

V tem primeru lahko pokličemo varuha človekovih pravic, ki nam bo pomagal.

Stališče:

Stališče je mnenje, ki ga imamo.
To mnenje lahko povemo drugim.
Ko to naredimo,
izrazimo svoje stališče.

Na primer:

Moje stališče glede hrane je,
da bi morali jesti manj sladkarij.

Revščina:

Pomeni, da imamo premalo osnovnih
stvari, ki jih potrebujemo za življenje.

Na primer:

Brezdomec nima dovolj hrane,
da bi se najedel in bil sit.

Nima dovolj oblek,
zato ga pozimi zebe.

Pogosto je zaradi tega tudi bolan.

Brezdomec je reven.

Koncesija:

Koncesija pomeni imeti dovoljenje za delo ali opravljanje določene dejavnosti. To dovoljenje da država.

Na primer:

Delovni in zaposlitveni center Janeza Levca ima koncesijo za opravljanje socialno varstvene storitve.

To je naš varstveno delovni center.

Zakonodaja:

Je skupek zakonov.

Zakon je predpis glede določene stvari.

Zakon moramo upoštevati.

Zakon velja za vse enako.

Če ne upoštevamo zakona, smo lahko kaznovani.

Na primer:

Zakon o gasilstvu predpisuje, kako morajo gasilci delati.

Ministrstva:

So javni organ države,
ki imajo različne naloge.

Dolžni so skrbeti za vse prebivalce.

Ministrstev je več in
vsako ima svoje področje dela.

Predstavnik ministrstva je minister.

Na primer:

Ministrstvo za socialne zadeve
skrbi za osebe s posebnimi potrebami.

Opolnomočiti:

Pomeni, da krepimo moč posameznika.

Pomeni tudi, da ga vzpodbudimo
pri razvoju njegovih sposobnosti.

Vlada:

Vlada je skupina ljudi.

Vlada je sestavljena iz predsednika
vlade in ministrov.

Vlada vodi našo državo.

Vlada sprejema odločitve za razvoj Slovenije.